

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015**

Кафедра економіки та фінансів підприємства

**МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
/ Research methodology**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: І.О. Бланк, доктор економічних наук, професор

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та фінансів підприємства від 24 лютого 2020 р., протокол № 16

Рецензент: Г.В. Ситник, доктор економічних наук, професор

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / Research methodology

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Методологія наукових досліджень» призначена для здобувачів вищої освіти «доктор філософії» спеціальностей 033 «Філософія», 051 «Економіка», 052 «Політологія», 053 «Психологія», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 281 «Публічне управління та адміністрування», 292 «Міжнародні економічні відносини».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти КНТЕУ, Національної рамки кваліфікації та відповідних освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як обов'язкової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» є формування у здобувачів вищої освіти «доктор філософії» системного наукового світогляду, необхідного для розв'язування актуального наукового завдання в певній галузі знань, змісту відповідних методологічних принципів та методів обґрунтування нових наукових результатів теоретичного і праксеологічного характеру, що становлять оригінальний внесок здобувача у систему знань відповідної галузі.

Завданнями даної дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з наступних питань:

- сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня;
- поняття «методологія наукового дослідження», її основні види та структурні елементи;
- методи здійснення наукового дослідження та їх сучасна наукова класифікація;
- методологічні засади формування інформаційного забезпечення наукового дослідження;
- методологічна підходи до обґрунтування положень наукової новизни дисертаційної роботи;
- методологія обґрунтування рекомендацій праксеологічного характеру, що визначає практичну значущість дисертаційної роботи;
- вимоги до оформлення та презентації результатів проведення досліджень.

Предметом вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» є основні положення та методи аналізу відповідних наукових фактів та підготовки аргументованих висновків з досліджуваних питань, що становлять зміст кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії».

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання

- основ філософії;
- основ інформаційних технологій (операційна система Windows, бази даних);
- основ статистичних методів аналізу даних;
- основ сучасних методів прогнозування;

вміння

- вільно працювати з офісними додатками *MicrosoftWord*, *MicrosoftExcel*, *MicrosoftPowerPoint* та інші.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» забезпечує отримання здобувачами ступеня вищої освіти «доктор філософії» теоретичних знань і практичних навичок для самостійного розгорнутого дослідження, що пропонує розв'язання обраного актуального наукового завдання в певній галузі знань, рівень якого відповідає існуючим кваліфікаційним вимогам. Вона формує здобуття ними компетентностей у досягненні програмних результатів навчання за відповідними освітньо-науковими програмами (ОС «доктор філософії»):

033 Філософія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК2	Набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.	4
ЗК3	Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні	1-3, 5
ЗК4	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різноманітних джерел філософських знань.	4
ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, формулювати та вирішувати соціально-філософські проблеми	1, 5

<i>Фахові</i>		
ФК1	Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної філософсько-теоретичні проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та аналіз суспільної практики.	1, 3, 5
ФК17	Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.	3
ФК18	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.	3, 4
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН03	Демонструвати здатність формувати структуру і розробляти технологічну карту дослідження	1, 2, 5
ПРН06	Вміти аналізувати досягнення у сфері філософії, знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами	3, 4
ПРН17	Здатність створювати нові знання шляхом проведення оригінальних досліджень, якість яких відповідає сучасним міжнародному та національному рівням	3-5
ПРН18	Уміння використовувати методологію системного та інституціонального аналізу у сфері філософії та соціально-культурного розвитку, застосовувати їх закономірності та принципи	2-5
ПРН19	Здатність демонструвати знання теорії, історії та методології системного та інституціонального аналізу і синтезу, діалектичного підходу при дослідженні соціально-культурних процесів	2-5
ПРН20	Здатність використовувати історичні надбання та методологічні досягнення у сфері філософії для аналізу, прогнозування розвитку об'єкта дослідження	2-5
ПРН21	Здатність обґрунтовувати вибір існуючих та/або розробляти нові методології для філософського дослідження	3-5

051 Економіка

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір.	2, 3
ЗК2	Здатність до філософського осмислення та обробки наукової інформації, її систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків	3-5
ЗК3	Здатність до проведення наукових досліджень із застосуванням новітніх методів наукового пошуку, використання загальнонаукових знань при застосуванні методів наукових досліджень та з дотриманням принципів академічної добросередньоти.	2-5
ЗК4	Здатність до критичного аналізу фактів та синтезу нових наукових ідей на основі логічних аргументів.	3-5
ЗК5	Здатність застосовувати у науковій діяльності сучасні інформаційно-комунікаційні технології	4
ЗК10	Спроможність забезпечити комерціалізацію наукових розробок.	5
<i>Фахові</i>		
ФК1	Здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації основних соціально-економічних концепцій та теорій, формулювання та обґрунтування наукових підходів до вирішення актуальних питань економічного розвитку	1-5
ФК3	Здатність до застосування наукових знань і методик з метою удосконалення господарського механізму сучасних економічних систем (мікро-, мезо- та макрорівня).	2, 3
ФК5	Здатність досягти наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем економічного розвитку з використанням новітніх методів наукового дослідження.	2, 5
ФК8	Здатність моделювати та прогнозувати розвиток економічних систем (мікро-, мезо- та макрорівня), в тому числі, в умовах	3-5

	невизначеності, ризику та /або асиметричності інформації	
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН02	Вміння працювати з відкритими джерелами інформації	3, 4
ПРН03	Вміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для наукового пошуку	3, 4
ПРН04	Вміння абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати економічну інформацію в складних і непередбачуваних умовах	1-5
ПРН06	Володіння підходами та інструментарієм дослідження мікро-, мезо- та макроекономічних систем.	1-3
ПРН07	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення складних економічних завдань на засадах академічної добросесності	1-5

052 Політологія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Здатність до соціально-політичного осмислення загальних принципів і законів розвитку природи, суспільства та пізнання.	2-3
ЗК6	Здатність генерувати нові соціально-політичні ідеї (креативність)	3 -5
ЗК9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, формулювати та вирішувати соціально-політичні проблеми	1, 5
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо виконання поставлених завдань і своїх обов'язків.	3-5
<i>Фахові</i>		
ФК4	Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно- політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту	3-5
ФК7	Здатність фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації	3-5

ФК9	Здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у вітчизняних фахових наукових виданнях та у міжнародних наукометрических джерелах	5
ФК13	Здатність до саморозвитку, самовдосконалення та відповідальності за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	1, 2, 5
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН01	Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті	1-5
ПРН04	Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації	2, 5
ПРН09	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу	1, 3, 5
ПРН14	Здатність оцінювати результативність і ефективність функціонування політичної системи	3-5

053 Психологія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Здатність усно і письмово обговорювати результати своєї наукової роботи іноземною мовою, представляти в усній та письмовій формі результати досліджень, звіти, а також повне розуміння іншомовних наукових текстів в галузі психології.	1, 3, 5
ЗК2	Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації	1, 3, 4, 5

	результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.	
ЗК3	Здатність оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики психолога та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти	1-3
<i>Фахові</i>		
ФК1	Здобуття глибинних знань із спеціальності «Психологія», науковим напрямом за яким аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваної проблеми в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти	2-4
ФК2	Здатність виконувати оригінальні експериментальні дослідження, обґрунтовувати психодіагностичний інструментарій, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з психології та суміжних галузей.	3-5
ФК3	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності в психології	4
ФК6	Здатність дотримуватись професійної етики психолога, а також правил академічної	3, 5

	доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності	
ФК7	Здатність організовувати та проводити навчальні заняття, зокрема, здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти	2, 3
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з психології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій і публікувати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях	1-5
ПРН03	Розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в психології з дотриманням норм професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності	2, 3
ПРН06	Ініціювати наукові проекти в галузі психології, розробляти, реалізовувати їх у практиці. Глибоко розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці	2-4
ПРН07	Організовувати та проводити навчальні заняття, зокрема, здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. Демонструвати навички самостійного проведення лекцій і практичних занять, формувати у студентів креативне мислення, відкритість до нових знань і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших	3-5

071 Облік і оподаткування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Вміння виявляти проблеми, визначати та вирішувати завдання	2-5
ЗК3	Здатність розробляти та управляти науковими проектами	3-5
ЗК4	Здатність проводити дослідження на високому науковому та практичному рівні	3-5
ЗК9	Здатність оцінювати та забезпечувати якість дослідницької та наукової діяльності	2-4
ЗК10	Здатність формувати системний культурний науковий світогляд, діяти на основі етичних міркувань (мотивів) та професійної етики	1-3
<i>Фахові</i>		
ФК7	Здатність здійснювати апробацію і впровадження результатів наукових досліджень, висновків, методичних та практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	3-5
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН01	Вміти розвивати та підвищувати свій науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері економіки, управління та адміністрування на основі етичних міркувань (мотивів)	1-5
ПРН02	Здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати інформацію, отриману з різних джерел, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї на принципах академічної культури й добroчесності, розвивати нові напрями обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування	2-4
ПРН05	Працювати з різними джерелами, аналізувати, систематизувати отриману інформацію з питань обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування	3, 4
ПРН06	Проводити міждисциплінарні наукові дослідження, які мають загальнодержавний характер для типологічно однорідних умов (економічних систем, видів діяльності)	2-4

ПРН12	Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню	3-5
-------	--	-----

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК2	Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, зокрема здатності до філософського осмислення та обробки наукової літератури, її систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків.	1-3
ЗК3	Здатність до проведення наукових досліджень із застосуванням новітніх методів наукового пошуку, використання загальнонаукових знань при застосуванні методів наукових досліджень	3-5
ЗК4	Здатність до дослідження причин виникнення, розвитку економічних явищ та процесів, аналізу економічних ситуацій з позицій різних сучасних економічних концепцій	2-3
<i>Фахові</i>		
ФК1	Здатність до засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування», оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму	1-3
ФК2	Здатність до здійснення наукових досліджень з питань функціонування фінансово-бюджетної системи та фінансового забезпечення соціального захисту населення, державних цільових фондів, ринку фінансових послуг, банківської системи	3-5
ФК3	Здатність досягти наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем розвитку фінансово-економічних	3, 5

	відносин з використанням новітніх методів наукового дослідження	
ФК4	Здатність до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрутованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації фінансової політики держави, монетарної політики центрального банку, розвитку ринку фінансових послуг, та представлення результатів наукового дослідження з використанням сучасних методів	1-3
ФК5	Здатність до застосування наукових знань і методик з метою удосконалення механізму реалізації фінансової політики держави, визначення напрямів фінансового забезпечення економічного розвитку країни, проводити науково-дослідну діяльність у сфері фінансів, банківської справи та страхування	1-3
ФК6	Здатність до формування системи знань щодо стану, особливостей, тенденцій і перспектив розвитку вітчизняного ринку фінансових послуг, моделей їх регулювання в умовах економічних перетворень.	5
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН01	Уміння аналізувати законодавчі, нормативно-правові акти у сфері фінансів, банківської справи та страхування	1-5
ПРН04	Виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування і обирати методи для їх розв'язання	2-4
ПРН13	Уміння усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності у сфері професійної діяльності	3, 4
ПРН16	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення завдань	2-4

ПРН17	Володіння управлінськими навичками, обґрутувати управлінські рішення у сфері державних фінансів	3-5
-------	---	-----

073 Менеджмент

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Здатність до формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору, зокрема здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу і синтезу, обробленню та аналізу інформації з різних джерел	1- 3
ЗК4	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності	4
ЗК6	Здатність застосовувати основи педагогіки і психології, організовувати та проводити навчальні заняття в освітньому процесі у закладах вищої освіти	3, 5
<i>Фахові</i>		
ФК2	Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.	2-5
ФК3	Здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації основних соціально-економічних концепцій та теорій, формулювання та обґрутування наукових підходів до використання сучасних інструментів ефективного менеджменту підприємства.	2-5
ФК4	Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати математичні та комп’ютерні моделі, застосовувати статистичні методи і моделі для аналізу об’єктів і процесів у сфері менеджменту	1, 3, 4, 5

ФК5	Здатність до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрутованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації ефективного менеджменту на підприємстві	2-5
ФК6	Здатність досягти наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті та дотичних до нього міждисциплінарних напрямах і презентувати їх результати	5
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових	1-5
ПРН03	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямах	2-4
ПРН04	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи	3, 4
ПРН05	Розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів	1, 3-5
ПРН06	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці	3-5
ПРН07	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, креативного	1, 3, 5

	мислення, відкритості до нових знань і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших	
ПРН08	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту	5

075 Маркетинг

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК2	Здатність до усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.	1, 5
ЗК3	Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності	4
ЗК5	Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.	3
<i>Фахові</i>		
ФК2	Здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження в сфері маркетингу з дотриманням належної академічної добросердності	3
ФК4	Здатність до пошуку, обробки, аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері маркетингу	4
ФК5	Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері маркетингу	2-4
ФК6	Здатність до критичного мислення, генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань в сфері маркетингу	1-3
ФК10	Здатність до практичного впровадження результатів власних досліджень у сфері маркетингу, комерціалізації інтелектуальної власності	5

Програмні результати навчання		
ПРН02	Здійснювати критичний аналіз та узагальнення результатів наукових досліджень з метою генерування нових ідей, аналізу та синтезу цілісних знань	1-5
ПРН03	Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері маркетингу на сучасному фаховому рівні	2-4
ПРН04	Вибирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень в сфері маркетингу	3, 4
ПРН05	Демонструвати здатність до пошуку, обробки, аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень в сфері маркетингу	1, 3-5
ПРН06	Застосовувати при проведенні наукових досліджень сучасні інформаційні технології	3, 4
ПРН08	Розв'язувати комплексні науково-практичні проблеми у сфері маркетингу на основі переосмислення наявних та генерації нових цілісних знань	1, 3, 5
ПРН10	Формулювати та аргументувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних та методологічних знань в сфері маркетингу	5
ПРН12	Впроваджувати результати власних наукових досліджень у сфері маркетингу	5
ПРН13	Демонструвати значну авторитетність, інноваційність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності	1-5
ПРН15	Демонструвати високий ступінь самостійності, академічної та професійної добросердісті в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення та впровадження їх результатів	1-5
ПРН17	Використовувати при проведенні наукових досліджень в сфері маркетингу міжнародну статистику	4
ПРН20	Використовувати в професійній діяльності основи правового забезпечення наукових досліджень, комерціалізації інтелектуальної власності	3, 4, 5

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні		
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оволодіння загальнонауковими компетентностями	1-3
Фахові		
ФК5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати завдання дослідницького характеру в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень	2-5
Програмні результати навчання		
ПРН01	Мати системний науковий світогляд, передові концептуальні та методологічні знання з підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з даного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій	1-5
ПРН02	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані	2-4
ПРН04	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інформаційних технологій, аналізувати результати власних досліджень та інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми	3, 4
ПРН07	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення складних правових завдань	3-5

ПРН08	Опанування найважливіших фактів, концепцій, принципів і теорій права; вміння застосовувати ці знання для розв'язання практичних завдань.	1-5
ПРН09	Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми	5
ПРН10	Опанування підходів до моделювання складних правових процесів, прогнозування їх розвитку в умовах динамічних соціо-економічних перетворень.	1-5
ПРН11	Здатність до розробки конкретних пропозицій щодо удосконалення правового механізму у сфері суспільних відносин, з досліджуваного наукового напряму.	3-5
ПРН12	Уміння обґрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, безпосереднім суб'єктам правових відносин	5
ПРН13	Здатність до письмового й усного представлення наукового та практичного матеріалу та аргументування його результатів.	1, 5
ПРН15	Здатність розробляти та доступно викладати освітні дисципліни для здобувачів правової освіти, застосовувати новітні освітні методики, психологічні прийоми	1-5

281 Публічне управління та адміністрування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір	1-3, 5
ЗК2	Здатність до філософського осмислення та обробки наукової інформації, її систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків	3, 4
ЗК3	Здатність до проведення наукових досліджень із застосуванням новітніх методів наукового пошуку, використання загальнонаукових знань при застосуванні методів наукових досліджень та з дотриманням принципів академічної добroчесності	3, 4

ЗК4	Здатність до критичного аналізу фактів та синтезу нових наукових ідей на основі логічних аргументів.	3
ЗК5	Здатність застосовувати у науковій діяльності сучасні інформаційно-комунікаційні технології	4
ЗК10	Спроможність забезпечити комерціалізацію наукових розробок	5
<i>Фахові</i>		
ФК1	Здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації концепцій та теорій, формулювання та обґрутування наукових підходів до вирішення актуальних питань публічного управління та адміністрування	1-5
ФК3	Здатність до застосування наукових знань і методик з метою здійснення професійної діяльності	3
ФК5	Здатність досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування з використанням новітніх методів наукового дослідження	5
ФК8	Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях	3-5
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН02	Вміння працювати з відкритими джерелами інформації	3, 4
ПРН03	Вміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для наукового пошуку	3, 4
ПРН04	Вміння абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати інформацію в складних і непередбачуваних умовах	1, 3, 5
ПРН06	Здатність виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері публічного управління та адміністрування і обирати методи для їх розв'язання	2-4
ПРН07	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення складних завдань на засадах академічної добросердечності	1-5

292 Міжнародні економічні відносини

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні</i>		
ЗК1	Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу інформації з різних джерел.	1-3
ЗК3	Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм-менеджменту.	2, 3
ЗК4	Здатність демонструвати загальнонаукові (філософські) і універсальні навички дослідника, мовні компетентності у частині наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки	1, 3, 5
ЗК5	Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.	3-4
<i>Фахові</i>		
ФК3	Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ.	1-3
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН01	Провадити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.	1-5
ПРН03	Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених	2, 3

	фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.	
ПРН04	Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.	1, 2, 3, 5
ПРН11	Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	1-5

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня

Поняття кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії». Основні характеристики наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії». Система найважливіших критеріальних оцінок наукового рівня підготовленої дисертаційної роботи. Основні вимоги до процесу підготовки і представлення наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії».

Список рекомендованих джерел

Основний: 3-4

Додатковий: 7-10, 14-17

Інтернет-ресурси: 18-20

Тема 2. Поняття методології наукових досліджень, її основні види та структурні елементи

Сутність поняття «методологія наукових досліджень». Характеристика методології наукових досліджень як основної теорії пізнання дійсності. Основні елементи методології наукових досліджень. Економічна теорія та її основні види. Склад і характеристика основних результатів наукових досліджень. Взаємозв'язок наукових результатів з відповідною науковою концепцією, парадигмою і генезисом наукової думки.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1-3

Додатковий: 5-8, 11-13

Інтернет-ресурси: 18-20

Тема 3. Методи наукових досліджень

Поняття «метод дослідження». Сучасна наукова класифікація методів дослідження. Система основних методів, що використовується в теоретичній частині наукового дослідження. Система основних методів, що використовується в аналітичній частині наукового дослідження. Система основних методів, що використовується в процесі обґрунтування практичних рекомендацій. Основні критерії вибору методів дослідження окремих питань дисертаційної роботи.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3-4

Додатковий: 3-8, 11-17

Інтернет-ресурси: 18-20

Тема 4. Методологічні засади формування інформаційного забезпечення наукового дослідження

Поняття наукової інформації. Вимоги, що висуваються до формування системи наукових фактів, що складають інформаційне значення наукових досліджень. Класифікація видів наукової інформації. Джерела формування наукової інформації та їх характеристика. Визначення потреби в інформації для дослідження окремих питань дисертаційної роботи. Застосування сучасних інформаційних технологій в процесі проведення наукових досліджень.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3-4

Додатковий: 3-8, 11-17

Інтернет-ресурси: 18-20

Тема 5. Методологічні підходи до обґрунтування окремих наукових результатів дослідження, їх оформлення та презентації

Система основних положень наукової новизни результатів дослідження та вимоги до їх формування. Порядок визначення ступеня новизни окремих наукових положень та їх відмінностей від існуючих. Основні форми і види рекомендацій праксеологічного характеру, що визначають практичну значущість дослідження. Система критеріїв оцінки практичної значущості окремих рекомендацій. Порядок апробації та впровадження рекомендацій у практику діяльності суб'єктів господарювання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3-4

Додатковий: 3-8, 11-17

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ **Основний:**

1. Мочерний С.В. *Методологія економічного дослідження / С.В. Мочерний.* – Львів : Світ, 2001. – 416 с.
2. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
3. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. ; за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. таорг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.
4. Мазаракі А.А. *Дисертаційна робота з економічних наук: виконання та захист / А.А. Мазаракі, Є.В. Мних.* – Київ : Київ. нац. таорг.-екон. ун-т, 2010. – 38 с.

Додатковий:

5. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підручник. За ред. Бутка М.П. – К.: "Центр учебової літератури", 2014. – 360 с.
6. Мальська М.П. Організація наукових досліджень: навч.посіб. / М.П. Мальська. – К.: ЦУЛ, 2017. -136 с.
7. Колесников А. Основи наукових досліджень: навч.посіб. / А. Колесников. –К.: ЦУЛ, 2018. -144 с.
8. Гарасим П.М. Методологія та методика економічних досліджень / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, П.Я. Хомин –Тернопіль: Вид. «Астон», 2006. – 414 с.
9. Комплексна експертиза дисертаційних робіт: економічні спеціальності / укладачі М.О.Загорський, В.С. Тищенко, С.М. Шкарлет. – Харків: ІНЖЕК, 2012. – 120 с.
10. Пономаренко Л. *Як підготувати і захистити дисертацію дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / Л. Пономаренко.* – Київ: Ред. «Бюлетня Вищої атестаційної комісії України», Толока, 2010. – 80 с.
11. Berg, Bruce L., 2009, Qualitative Research Methods for the Social Sciences. Seventh Edition. Boston MA: Pearson Education Inc.
12. Creswell, J. (2003). Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
13. Franklin, M.I. (2012). Understanding Research: Coping with the Quantitative-Qualitative Divide. London and New York: Routledge.
14. Herrman, C. S. (2009). “Fundamentals of Methodology”, a series of papers On the Social Science Research Network (SSRN), online.
15. Howell, K. E. (2013). Introduction to the Philosophy of Methodology. London: Sage Publications.
16. Ndira, E. Alana, Slater, T. and Bucknam, A. (2011). Action Research for Business, Nonprofit, and Public Administration - A Tool for Complex Times. Thousand Oaks, CA: Sage.

17. Silverman, David (Ed). (2011). Qualitative Research: Issues of Theory, Method and Practice. Third Edition. London, Thousand Oaks, New Delhi, Singapore: Sage Publications

Інтернет-ресурси:

18. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу : www.me.gov.ua
19. Міністерство фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua
20. Міністерство статистики України. – Режим доступу: www.minstat.gov.ua